EMPERYALİZME, FAŞİZME, TEKELCİLİĞE VE ŞOVENİZME KARŞI

TEK CEPHE

yıl: 2
sayı: 14
nisan 1982

Yazı İşleri ve abone: Tek Cephe - BP 1344 - 1000 Bruxelles - Belçika, Tel: 230 34 72 o Almanya Temsilciliği: Telli - 4 Düsseldorf 1 - Oststr. 135 - BRD - Tel: (0211) 325 759 o Fiyatı: 1 DM o 12 sayılık abone: 10 DM

1 MAYIS ATEŞİ SÖNMEZ!

Türkiye işçi sınıfı, yarım yüzyıllık bir aradan sonra 1 Mayıs'ı yasal olarak meydanlarda kutlama olanağına 1976'da kavuşmuştu. 1979 sonunda "sıkıyönetim" biçiminde inen çizme, 1980 faşist darbesinden sonra daha da kana bulanmış olarak, işçi sınıfımıza "Uluslararası Birlik, Mücadele ve Dayanışma Günü"nü kitlesel şekilde kutlattırmamak için, İstanbul'un 1 Mayıs Alanı'nda, Türkiye'nin tüm 1 Mayıs alanlarında kol geziyor.

Emekçilere "bahar bayramı" olarak dahi tatil yaptırmaktan korkan Evren Cuntası, geçen 1 Mayıs'tan bu yana 52 DİSK yöneticisini idam talebiyle sıkıyönetim mahkemesine çekti... Baştürk ve arkadaşlarına yöneltilen başlıca suçlamalardan biri, 1 Mayıs'ı kutlamak, 1 Mayıs'ı kutlama yasaklarına meydan okumak...

Bir yandan devrimci sendika hareketimizin lider kadrosu fizik olarak tasfiye edilmek istenirken, öte yandan, sendikal haklar iki yıldan beri askıda tutularak, gerçek ücretler iki yılda yarı yarıya düşürülerek patron kârları katmerleştiriliyor. Bu da yetmiyor. İş Kanunu, Sendikalar, Toplu Sözleşme ve Grev yasalarında yapılacağı açıklanan değişikliklerle grev hakkı fiilen ortadan kaldırılıyor, meydan tamamen patronlara bırakılıyor.

Ve cunta namlularının himayesinde Türkiye İşverenler Sendikası Başkanı Narin, "işçiler mutlu azınlıktır" diyebilmekle yüzsüzlüğünü gösteriyor...

Bir yandan hızlanan tekelleşme, öte yandan genişleyen otomasyon uygulamaları, işsizler ordusuna her gün tabur tabur yeni işsizler katıyor.

İşte tüm bu gelişmelerdir ki, işçi sınıfımızın bilincinde ve yüreğinde tutuşan 1 Mayıs ateşini, tüm küllendirme çabalarına rağmen canlı tutuyor, onu daha sonuç alıcı mücadelelere ışık tutmak, yolaçmak üzere yeniden daha güçlü parlayacağı günler için hazırlıyor.

Bugün Türkiye'nin 1 Mayıs alanlarında kızıl fularlı işçi militanların yerine faşist cuntanın ölüm mangalarının kol gezmesine bakarak kimse yılgınlığa, pasifizme kapılmasın...

Unutmayalım... İtalya'da da, Almanya'da da, Portekiz'de de, İspanya'da da işçi kitleleri onyıllar boyu 1 Mayıs ateşini yüreklerinde yaşattılar, onu tezgah başlarında, yoldaş sohbetlerinde, faşizmin zındanlarında, işkence altında, idam sehpalarının gölgesinde kutladılar...

Ama tarih gösteriyor ki, 1 Mayıs ateşi sönmez...

Bugün bu ülkelerde 1 Mayıs'lar meydanlarda, sokaklarda en geniş katılımlarla kutlanıyor... O meydanlarda proleter enternasyonalizmi, "Türkiye halklarına özgürlük", "DİSK'e özgürlük!" sloganlarında yankılanıyor...

Türkiye'de de 1 Mayıs ateşi sönmez!

Yarınlar işçi sınıfımızındır, Türkiye halklarınındır!

Yaşasın işçi sınıfının uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma günü!

YAŞASIN 1 MAYIS!

EVREN'İN GAZABI, ZAAFININ GÖSTERGESİDİR!

Tarihin en kanlı, kendinden en emin tiranları bile, kafalarını "acaba?" sorusu kemirmeğe, kendi yakın çevresinden dahi kuşku duymağa başladığı andan itibaren hata üstüne hata yapmışlar, zaaftan zaafa sürüklenmişler, kendi çöküşlerini kendi elleriyle hazırlamışlardır. Birbuçuk yılı aşkın süredir Türkiye'de "kemalist" yaftalı faşist diktatörlüğün başını çeken General Kenan Evren de, aynı yolun yolcusudur.

Evren'in sinirliliği, Avrupa Konseyi ve Avrupa Parlamentosu'nun ocak ayı sonunda Türkiye'deki rejimi mahkum eden kararları üzerine başlamış, Türkiye'ye sıkıyönetimden izinsiz gözlemci çağırılması veya yabancı basından alıntı yapılması yasaklanmıştır.

Bunu, tam Evren'in Bulgaristan'da bulunduğu sırada Türkiye Barış Komitesi'nin yöneticileri hakkında çıkartılan tutuklama kararı izlemiştir. Bu tutuklamanın önemli noktalarından biri, DİSK davasının bir numaralı savunma avukatı ve İstanbul Barosu Başkanı Orhan Apaydın'ın da hedef alınmasıdır. Böylece DİSK savunması çökertilmek istenmektedir. Nitekim, birkaç gün sonra AFP'ye verdiği demeçte, askeri savcı Takkeci, "DİSK'in işini bitireceğiz" diyebilmiştir.

Cunta Şefi'ni asıl çileden çıkartan ise, Mart sonunda Türkiye'yi ziyaret eden AET Bakanlar Konseyi Başkanı Tindemans'ın uzlaştırıcı raporuna

(Devamı orta sayfada)

EMPERYALİZMİN GÜDÜMÜNDE "ÇOK YÖNLÜ" DIŞ POLİTİKA

Cunta'nın dış ilişkileri son iki ayda değişik yorumlara yol açan bir hareketlilik kazandı. General Evren bir yandan sosyalist sistem üyelerinden Bulgaristan ve Romanya'ya, öte yandan Ortadoğu'nun zengin petrol ülkelerinden Kuveyt'e arka arkaya üç dış seyahat yaparken, Başbakan Ulusu ve Başbakan Yardımcısı Özal da, İran, Irak, Suriye, Kuveyt, Suudi Arabistan arasında mekik dokudular.

ABD'nin bölgedeki planları açısından Türkiye'ye yakın bir ağırlık taşıyan Pakistan'ın diktatörü Ziya Ül Hak, Bayan Evren'in ölümünü bahane ederek Türkiye'ye program dışı bir seyahat yaparken, cuntanın ikinci adamı olan Kara Kuvvetleri Komutanı Nurettin Ersin de birkaç hafta sonra Pakistan'ı ziyaret etti.

Son olarak Balıkesir'de yaptığı bir konuşmada General Evren şöyle diyor: "Başta komşu ülkeler olmak üzere, tüm ülkelerle yaptığımız görüşmelerde, dost elimizi uzatıyoruz. Bunu yaparken, o ülkede uygulanan ekonomik ve siyasi modele kesinlikle bakmıyoruz. Her ülke, kendi ekonomik ve siyasi modelini seçmekte serbesttir. Biz buna saygılıyız. Diğer ülkeler de buna saygılı olurlarsa dünya barışı bozulmaz."

Bu sözlerden Evren'in "farklı sosyal sistemlere sahip devletlerin barış içinde bir arada yaşaması" ilkesini benimse-

(Devamı orta sayfada)

YURT DIŞINDA BASKILAR

Türkiye'de baskılar alabildiğine yoğunlaştırılırken, yurt dışındaki göçmen işçilere yönelik olarak gerek cunta tarafından gerekse bulundukları ülkelerin hükümetleri tarafından bir dizi önlem alınmaktadır.

Ulusu Hükümeti, ilgili dairelere genelge göndererek bundan böyle yurt dışına gönderilecek işçilerin özel yaşamları ve siyasi geçmişleriyle sıkı bir süzgeçten geçirilmesini, yurt dışında rejim aleyhtarı faaliyet gösterenlerin derhal geri getirtilmesini emretmiştir.

Ayrıca yurt dışındaki din dernekleri ile Türk misyonları arasında işbirliği yapılması, Türk Evleri kurulması, ilerici Türk öğretmenlerin görevlerinden alınmaları için de bir dizi girişimde bulunulmaktadır.

Almanya ve Belçika Hükümetleri de göçmen işçilerin Türkiye'ye iadesi yolunda bir dizi teşvik veya zorlama önlemi üzerinde çalışmaktadırlar. Almanya'da Türk işçilerine sağcı grupların saldırıları yoğunlaşırken, Brüksel'de Schaerbeek Belediyesi Türkiyeli ve Faslı işçilerin kayıtlarını reddetmeğe devam etmektedir.

FAZİLET SAVAŞI

"Fazilet timsali" kesilen General Evren, son olarak Balıkesir'de yaptığı konuşmada, birçok vatandaşın kendisine "ya siz gittikten sonra yine aynı noktaya gelirsek ne yaparız?" diye sorduklarını naklettikten sonra öğüt veriyor: "Vekalet vereceğiniz kişiler doğru, dürüst, güvenilir, çalışkan, memleket menfaatini şahsi menfaatlerinden daima üstün tutabilecek kişiler olmalıdır..."

Evren cuntası, memleket menfaatlerini herşeyin üstünde tuttuğunu kanıtlamak içn Tuncay Mataracı'yı ömür boyu hapse ve 787 milyon lira para cezasına mahkum etmiştir. Cunta dalkavuğu gazeteler bunun üzerine "ibret olsun!" diye manşetler atmışlardır. Ardından da İşgüzar mahkum edilmiştir...

Ama cuntaya göre "menfaat düşkünleri sadece Mataracı ve İşgüzar'dan ibaret değil... 5 Mart'ta 11 ila 15 yaşlar arasındaki 50 çocuk da İstanbul'da kaçakçılıktan dolayı 2.100'er lira para cezana mahkum edilmişlerdir. 17 yaşında olan birisi ise 7 ay da hapis cezası yemiştir. Suçlarına gelince: Finlandiya'daki bir mektuplaşma kulübüne pul parası olarak 80'er lira göndermiş olmaları...

Ya 12 Eylül'den beri açıldığı bildirilen 15 binden fazla yolsuzluk dosyasının zanlıları? Ya Demirel'in milyonları, ya ITT'nin rüşvetleri, ya Lockheed'den bahşis alan generaller? Herhalde sıra gelecek!

Ama "fazilet" dersine önce Ecevit'in bakanlarıyla başlamalı... Sonra da 11 yaşındaki "kaçakçı"ların icabına bakmalı...

Ne demişler? Yılanın başı küçükken ezilmeli... Evren'dir bu, ne yaptığını bilir!

Bursa konuşmasında "Bize akıl öğretmesinler bizim demokrazimiz komünist partisiz demokrasi olacaktır," diyen de aynı Evren değil midir?

kemalist hareket örgütleniyor!

Devlet yapısını her gün yeni kanun ve kararnamelerle "sivilleştirilmiş" faşist bir rejim kurulması yönünde biçimlendirmeğe çalışan cunta, "kemalizm"in devlete ve topluma ideolojik egemenliğini kurmak için de el altından hazırlıklarını ilerletmektedir.

Atatürk'ün kurduğu CHP, Halkevleri, Türk Tarih Kurumu, Türk Dil Kurumu gibi örgüt ve kurumlar "kemalizmden uzaklaştıkları" gerekçesiyle tasfiye edilmekte, yerine yeni "kemalist" yapılar kurulmaktadır.

Bunlardan biri uzun süreden beri gazetelerde adı geçen Kemalist Atılım Birlikleri'dir. 22 il ve 14 ilçede örgütlenen, 26 il ve ilçede de kuruluş hazırlıkları tamamlanan Birliğin ilk kurultayı da 11 Nisan günü Ankara'da yapılmıştır. Bu birliklerin ileride kemalist bir partinin çekirdeğini oluşturacağı söylentileri de yaygındır.

Öte yandan, kanun zoruyla, "Devlet Başkanı"nın tabii başkanlığında bir Ata-Birlik kurulması için de çalışmalar yürütülmektedir. Bizzat Evren'in seçeceği kişilerden oluşacak bu Ata-Birlik, ideolojik kalıplandırmada yol gösterecektir!

YORUM

cunta dışı mevzilenmeler

FAŞİST askeri diktanın "sivilleştirilmesi" yolunda Evren takvimine göre her yeni adım atılışında, cunta dışı güçler arasında da yeni değerlendirmeler, yeni yaklaşımlar, yeni mevzilenmeler dikkati çekiyor.

Cunta dışı güçler diyoruz... Çünkü 12 Eylül'den bu yana geçen süre içerisinde cuntadan yana görünen güçlerin hepsi için bu desteğin kalıcı olduğunu söylemek ne kadar zorsa, baştan cuntaya karşı görünen veya gösterilen güçlerin herbirinin de sonuna kadar aynı konumda kalacaklarını iddia etmek o denli güçtür. Bu bakımdan, cunta dışında kalan güçleri değişken konumlarıyla değerlendirmek gerekiyor.

STRATEJİK planda cuntanın karşısında konumu ve tutumu değişmeyecek tek güç vardır. İşçi sınıfı ideolojisinden kaynaklanan devrimci hareket... İddiaları, uygulamaları, manevraları ne olursa olsun cuntanın sınıfsal niteliğini ve onun faşist karakterini daha darbenin ilk günü belirleyen işçi sınıfı devrimci hareketi açısından sorun gayet nettir. Emperyalizmin ve işbirlikçisi yerli tekellerin desteğiyle Türkiye'nin başına tebelleş edilen bu cunta, işçi sınıfının ve tüm emekçi kitlelerin düşmanıdır.

Nitekim, darbenin üzerinden daha bir yıl geçmeden, siyasal ve ideolojik eğilimleri ne olursa olsun, bir avuç mutlu azınlık dışında tüm emekçi halk kitleleri, işçi sınıfından küçük köylülüğe, esnaf ve zanaatkârdan küçük memura, tekeller önünde ezilen küçük tüccar ve sanayiciye kadar herkes, bu yönetimin ekonomik ve sosyal uygulamalarından, yani 24 Ocak Kararları'nın sonuçlarından yakınır hale gelmiştir.

ANCAK, ekonomik ve sosyal koşulların ağırlaşmasından doğan tepkilerin, politik ve ideolojik planlarda aynı süratle dile getirildiğini söylemek olası değildir.

Cunta, Türk burjuvazisinin ideolojisi olan kemalizmi bayraklaştırarak Türk Devleti'ni yeniden onun normlarına göre biçimlendirmeye çalışırken, sınıfsal konumunu gözlerden saklayabilmek için kemalizmin klasik "komünizme de, faşizme de, ümmetçiliğe de karşıyız..." sloganını ortaya atmıştır.

"İdeolojiler üstü" olduğunu kanıtlayabilmek için de, darbeyi yapar yapmaz önce marksist sol'un, faşist MHP'nin ve ümmetçi MSP'nin kadrolarına yönelik bir tutuklama ve dava kampanyası açmıştır.

MHP tutuklamalarının ardındaki hesap bellidir: Darbenin ilk hızıyla bir yandan faşist hareketin ordu hiyerarşisi dışında kalan kesimini disiplin altına almak, öte yandan iç ve dış kamuoyunda cuntanın faşist olmadığı izlenimini uyandırmak... Nitekim "tarafsız terör"ün daha ikinci yılı dolmadan oyun sırıtmış, marksizmden kaynaklanan solun onbinlerce militanı askeri mahkemelerde idam veya ömür boyu hapis talepleriyle yargılanırken ve bunların sayısı her geçen gün daha da artarken, MHP'nin değil sıradan militanları, en üst düzeydeki elebaşıları dahi birer birer serbest bırakılmaktadır. Böylece, gerek Türkeş'in Evren'e mektuplarında, gerekse Agâh Oktay Güner'in mahkeme savunmalarında yeralan "Cunta-MHP özdeşliği" savı doğrulanmış olmaktadır.

ÜMMETÇİ sağın durumu ise daha farklı bir seyir izlemektedir. Başlangıçta kemalizmin gazabına uğrayan MSP kadroları, kısa bir süre sonra petrol üreticisi islam ülkelerinin baskısı sayesinde birdenbire "fiili dokunulmazlık" kazanmış ve ardarda serbest bırakılmışlardır. Ortadoğu'nun olanaklarını daha fazla sömürebilmek ve islam ülkeleriyle ilişkilerini Avrupa demokrasi güçlerinin baskıları karşısında denge ve hatta şantaj unsuru olarak kullanabilmek için, Evren Cuntası, gerektiğinde kemalizmin vazgeçilmez ilkelerinden olan laikliği dahi askıya alarak, ortaokul ve liselere bile zorunlu din dersleri koydurtmakta, yurt dışındaki dinsel örgütlere devletin resmi misyonlarıyla işbirliği yapma olanakları tanımaktadır.

Öteden beri, Avrupa Ekonomik Topluluğu karşısında Türkiye'nin islam dünyasıyla işbirliği yapmasının mücadelesini veren MSP'nin, cuntanın Ortadoğu'ya açılış siyasetinden de hoşnut olması mümkündür. Ancak unutulmamalı ki, MSP hareketi ideolojik planda ümmetçiliği temsil etmekle beraber, maddi yanıyla da, tekeller karşısında ezilen Anadolu burjuvazisinin siyasal plandaki başlıca temsilcisidir. Ortadoğu'ya açılışın palazlandırdığı tekellerle Anadolu burjuvazisi arasında büyüyen çelişkiler, MSP hareketi içinde de yeni iç çelişkilere yol açacaktır. Hele dinsel örgütlere tanınan ayrıcalıklara MHP'nin de el atması, MSP kadroları açısından bir dizi yeni sorunlar getirecektir.

SİYASAL planda genellikle tekelci burjuvazinin çıkarlarını temsil eden Adalet Partisi ile cunta arasında, görünürde, ne ekonomik program açısından, ne emperyalizme teslimiyet açısından, ne de işçi sınıfına ve demokratik güçlere baskı uygulanması açısından elle tutulur bir fark yoktur. Hatta, AP'nin programlayıp da güçsüzlüğünden dolayı yürürlüğe koyamadığı bir dizi önlem, 24 Ocak Kararları ve SİA da dahil, cuntanın silahlı zoruyla uygulanmaktadır.

Ancak, 24 Ocak Kararları'nın uygulanması, büyük burjuvazinin tüm kesimlerini aynı derecede memnun edememiştir. Tekellerin ihracata açılabilen kesimleriyle iç pazara kapalı kalan ve talep düşmesi yüzünden sürüm yapamayan kesimleri arasındaki çelişki, Bâbıâli'de gazete paylaşımı, odalarda ve işverenler sendikasında koltuk paylaşımı mücadelesine bile yansımıştır. Başlangıçta topyekun cuntayı destekleyen tekelci burjuvazi içinde, çıkarları sarsıldığı için "parlamenter demokrasi" alternatifine sarılanlar, Demirel'in veya benzerlerinin kişiliğinde bir "Karamanlis" düşleyenler vardır. Hatta tekeller arasındaki çelişkide, kitlesel destek alabilmek için "işçinin sendikal hakları"nı savunan kesimler dahi ortaya çıkmaktadır. Büyük burjuvazinin bu iç çelişkileri, AP'nin kadroları içinde de yansımaktadır.

VE nihayet, marksizmden kaynaklanan solun sağındaki sol, yani CHP solu... Cuntanın uyguladığı siyasetlerin işçi sınıfı ve köylülükte, küçük burjuvazinin ve burjuvazinin demokrat kesimlerinde yarattığı tepkiler karşısında, CHP lideri Ecevit de, "bekle gör" politikasını sürdürememiş, en azından demokratik hak ve özgürlükler planında cuntanın uygulamalarına karşı açık tavır almak zorunda kalmıştır.

İşte Evren Takvimi'nin önümüzdeki aylarında, kağıt üzerinde anayasaya verilecek biçim ne olursa olsun, uygulanan baskılar ve terör ne denli şiddetli olursa olsun, Türkiye'nin siyasal yaşamına, yukarıda genel çizgileriyle ortaya koymağa çalıştığımız güçler arasındaki dengeler fiilen yön verecektir. Cunta dışı güçler arasındaki çelişkileri doğru değerlendirerek, kendiliğinden büyüyen halk muhalefetini devrimci halk cephesine doğru yönlendirmek ise, işçi sınıfı ideolojisinden kaynaklanan devrimci güçlerin öncelikle kendi aralarında anti-faşist bir birlik oluşturarak kitlelere doğru ve gerçekçi hedefler gösterebilmelerine bağlıdır.

EYLEM BİRLİĞİ KONUSUNDA İKİ YENİ GİRİŞİM ÜZERİNE

Devrimci Yol, PKK, TEP ve SVP'nin yurt dışındaki taraftarları, Türkiye'deki anti-faşist mücadeleye maddi ve manevi destek olmak, yurt dışındaki Türkiyelilerin mücadelesini daha güçlü hale getirmek üzere Yurt dışı Anti-faşist Birlik Komitesi (BİRKOM)'u kurdular ve ortak bir çağrı yayınladılar.

TKP, TİP ve TSİP'in yurt dışındaki merkez yöneticileri, "aralarındaki ilişkilerin bundan böyle düzenli yürütülmesini, cuntaya, emperyalizme, tekellere karşı sürdürdükleri siyasi kampanyaların bir program çerçevesinde ve olabildiğince koordine edilmesini" kararlaştırarak, ortak çağrı yayınladılar.

Türkiye'de cunta dışı güçlerin mevzilenmesindeki yeni gelişmeler genel çizgileriyle "Yorum"umuzda işlenmiş bulunuyor. Bu yeni mevzilenmeler içinde kendiliğinden gelişen muhalefetin devrimci halk cephesine yönelebilmesi, işçi sınıfı ideolojisinden kaynaklanan solun kendi içinde gerçekçi bir anti-faşist birlik oluşturabilmesine bağlıdır.

Geçtiğimiz aylarda, bu yolda, yani marksizmden kaynaklanan sol örgüt ve gruplar arasında anti-faşist eylem birliklerinin oluşturulması yönünde başlıca iki girişim dikkati çekti.

Bunlardan birisi Devrimci İşçi, Serxwebun, Emekçi ve Kıvılcım tarafından Anti-faşist Birlik Komitesi (BİRKOM)'un kuruluşu, diğeri ise TKP, TİP ve TSİP'in yurt dışındaki yöneticilerinin bir araya gelerek yaptıkları ortak açıklama ve çağrı'dır.

BİRKOM

Yurtdışı Anti-faşist Birlik Komitesi "BİRKOM"'un kuruluşuna ilişkin açıklama aynen şöyledir:

"Biz, Devrimci Yol Hareketi'nin yurt dışındaki taraftarları Devrimci İşçi, Partiya Karkeren Kürdistan'ın yurt dışındaki taraftarları Serxwebun, Türkiye Emekçi Partisi'nin yurt dışındaki taraftarları Emekçi, Sosyalist Vatan Partisi'nin (Kıvılcım) yurt dışı taraftarları belirli bir platform etrafında bir araya kalıcı, disiplinli bir eylem ve güçbirliği için ilk adımı attık.

"AMACIMIZ: Türkiye ve Kürdistan'da halklarımızın emperyalizme, faşizme, işgale, her türden baskı, terör ve sömürüye karşı verdikleri devrimci mücadeleye maddi manevi destek olmak, yurt dışında yaşamak, çalışmak, öğrenim görmek zorunda olan yurttaşlarımızın mücadelesini daha güçlü ve merkezi bir hale getirmek, diğer uluslardan emekçilerle mücadele birliğini sağlamaktır.

"Türkiye'de 12 Eylül faşist darbesinden sonra vahşet boyutlarına varan baskı, terör, işkence ve idamlar, sol hareketlerin önemli darbeler yemeleri, faşist saldırının ancak faşizme karşı güçlerin ortak eylemi ile yenilebileceği gerçeğini tüm açıklığıyla ortaya çıkardı. Yaşadığımız ülkelerde ise yurttaşlarımıza yapılan siyasi-sosyal-iktisadi baskı, ırkçılık düzeyine varma eğilimini de içinde taşıyarak artıyor.

"Bütün bu nedenlerle, yurt içinde ve dışında birlik, halklarımızın yıllardır biz devrimcilerden beklediği, istediği kalıcı mücadele birliği, artık büyük bir dava, büyük bir ilke, büyük bir özlem ve amaçtır. Türkiye ve Kuzey Kürdistan'da, kentlerde ve kırlarda, faşizmin hapishanelerinde, işkence tezgahlarında, en çetin koşullarda mücadeleye devam eden devrimcileri, demokratları, yurtseverleri destekleyebilmek için, yurt dışındaki işçilerimiz ve gençlerimiz üstündeki baskılara karşı direnebilmek için kurulan 'BİRKOM' şimdi yurt dışındaki tüm ilerici, devrimci ve demokratları bu birlik bayrağını yükseltmeğe çağırıyor.

"Bu çağrı, yaşadığımız ülkelerde, özellikle Almanya'da, başta işçi sınıfı olmak üzere tüm halk güçleri açısından özel bir önem taşır.

"Batı Avrupa'daki demokratik güçler, yabancılar sorununun demokratik mücadele içindeki önemini görmek zorundadırlar. Bu sorun, önümüzdeki günlerde başta Federal Almanya olmak üzere, Batı Avrupa'da daha ileri boyutlara ulaşacaktır.

"Bu nedenle 'BİRKOM' özellikle Alman Sosyalist ve Demokratik güçleriyle sağlam bir dayanışma yaratmak için gerekli örgütsel siyasal ilke ve biçimleri bulmak için yoğun bir çaba harcayacaktır.

"Bu uğurda verilen mücadele, önümüzdeki dönemde yurt dışındaki dayanışma hareketinin kaderini belirleyecek niteliktedir. Bu nedenle birlik yolundaki mücadelemizin çeşitli türden engellemelerle karşılaşması kaçınılmazdır. Birlik mücadelesinde önümüze çıkan her türlü engeli aşmağa kararlıyız. Mücadelemize inancımız, halklarımıza güvenimiz sonsuzdur. Bu konuda, en geniş demokratik güçlerin, grupçu eğilimleri aşarak birlik bayrağı etrafında birleşeceklerine inanıyoruz.

"Ve yine inanıyoruz ki, bugün birlik ve mücadele, aynı bayrağın iki ayrı ismidir.

"BİRKOM halklarımıza karşı sorumluluğun en somut ifadesi olan kalıcı güç ve eylem birliği konusunda yurt dışında atılmış en ileri adımdır."

Dört siyasetin yurt dışı taraftarlarının oluşturduğu BİRKOM'a daha sonra TKP-Leninciler Kanadı'nın organı İşçinin Sesi de katılmıştır.

ÜÇLÜ ÇAĞRI

Türkiye Komünist Partisi, Türkiye İşçi Partisi ve Türkiye Sosyalist İşçi Partisi merkez delegasyon-

EMPERYALİZMİN GÜDÜMÜNDE

(Başı birinci sayfada)

diği, Cunta'nın içinde kimi gerçekçi çizgiler bulunduğu" tesbitinin haklı çıktığı yargısına varanlar da olabilir.

Oysa, sosyalist ülkeler tarafından "farklı sosyal ve siyasal sisteme sahip" bir ülkenin temsilcisinin davet edilmesi, o ülkenin devletlerarası siyasetiyle ilgilidir.

Gerçek olan, bizzat Evren'in Sofya'da Bulgaristan yöneticileriyle görüştüğü bir sırada, daha önce sosyalist ve bağlantısız ülkelerle ilişkilerin geliştirilmesi mücadelesi vermiş olan Türkiye Barış Komitesi üyelerinin arka arkaya tutuklanması, insanlık dışı işlemlere uğratılmasıdır. Evren'in bundan habersiz olduğunu, "kimi gerçekçi olmayan çizgiler"in Evren'in yokluğundan yararlanarak Bulgaristan ile iyiye giden ilişkileri bozmak için bu tutuklamaları sahneye koyduğunu, bu "atmaca"ların başında da General Ersin'in bulunduğunu, hattâ bu nedenle Evren'in daha sonra Kuveyt'e giderken "devlet başkanlığı" için yerine Ersin'i değil Şahinkaya'yı vekil bıraktığını ileri sürenler de olmuştur.

Ama bütün bunlara kestirme cevabı veren, yine bizzat Evren'in kendisidir. Bursa konuşmasında Evren, cunta içinde farklı çizgiler iddiasını yalanlamış, son terör tedbirlerine sahip çıkmış, orada da kalmayarak, Ecevit için "içeri alına!" fermanını miting alanında kendisi vermiştir.

Kaldı ki, Türkiye kapitalizminin içine sürüklendiği bunalıma dayanabilmesi için, devletin başında kim olursa olsun, Ortadoğu'nun petrol üreten ülkelerine açılmak, sosyalist ülkelerle ilişkileri geliştirmek zorundadır. Nitekim, Türkiye'nin ihracatında Ortadoğu ülkelerinin payı ilk kez AET payını aşmış bulunuyor.

Ancak tüm bu çıkar hesaplarının gerisinde, Ortadoğu bölgesinin güvenliğini tehdit eden Pentagon'un planlarına ilişkin gizli pazarlıklar devam etmektedir.

Daha da önemlisi, mart ayı başında Ankara'da 15 Arap ülkesinin elçileri, Türk Dışişleri Bakanlığı'na bir muhtıra vererek, Türkiye'nin İsrail ile ilişkilerini tamamen kesmesini istemişlerdir. Ama Evren rejimi İsrail ile ilişkileri tamamen kesmediği gibi, Golan Tepeleri'nin İsrail tarafından ilhakını mahkum eden Birleşmiş Milletler Kararı'na çekimser oy kullanmıştır.

Kaldı ki, Türkiye ve İsrail gizli servisleri arasında sıkı bir işbirliği sürdürülmektedir. İsrail gizli servisleri Türkiye'ye özellikle Kıbrıs'ın Rum kesiminde olup bitenler hakkında ve Ermeni gruplarının faaliyetleri hakkında bilgi verirken, Türk gizli servisleri de İsrail'e Ortadoğu konusunda ve FKÖ'nün faaliyetleri hakkında bilgi iletmektedir.

Özal İran'a hareket ederken, eski SAVAK ajanlarının Türkiye'nin Doğu bölgelerinde cirit attıklarına dair haberler Amerikan basınından Türk basınına da yansımıştır.

Bütün bunlar Pentagon'un iradesinden bağımsız değildir.

Cunta tarafından onaylanan SİA ile Türkiye'de yeniden faaliyete geçmesine izin verilen Amerikan dinleme tesislerinin ta Sovyet Kazakistan'ı steplerine kadar dinleme yapabildiği açıklandığına göre, aynı Amerikan tesislerinin Pakistan'dan Arap Yarımadası'na ve Mısır'a kadar uzanan geniş bir alanı da sürekli gözetim altında tutmaması için hiçbir neden yoktur.

Türk uçak sanayiinin kurulması konusunda Türk ve Amerikan askeri heyetleri arasındaki görüşmeler son safhasına gelmiştir.

Evren ve çetesi, Ortadoğu ülkelerinde ve sosyalist ülkelerde ne denli görkemli karşılanırsa karşılansın, bu ülkelerle Türkiye arasındaki ekonomik ve ticari ilişkiler ne kadar artırılırsa artırılsın, "kemalist cunta" ideolojik olarak Türkiye'nin hem kuzeyine hem güneyine karşıdır. Askeri bakımdan da her iki tarafı vurmayı hedef alan uluslararası bir komplonun içinde ve kilit noktasındadır.

Ortadoğu ve Balkanlar'da kalıcı bir barışın kurulması, İnfo-Türk'ün son olarak yayınladığı "Emperyalizmin Güdümünde Dış Politika" adlı kitapta tüm kanıtlarıyla belirtildiği gibi, Evren'in bezirgan hesaplarına dayanan "iyi niyet" jestlerinden değil, bu faşist diktanın yıkılmasından, Türkiye'nin NATO bloku dışında tam bağımsız, bağlantısız bir dış politikayı ve gerçek bir ulusal savunma konseptini benimsemesinden geçmektedir.

* * *

ULUSLARARASI DAYANIŞMA

- Brüksel Özgür Üniversitesi'nde 2 Şubat günü Türkiye üzerine bir video gösterisi ve tartışma düzenlendi. Tek Cephe'nin bir temsilcisi bu toplantıya konuşmacı olarak katıldı.

- Avrupa Sendikalar Konfederasyonu ve Hür Dünya İşçi Sendikaları Konfederasyonu 11 Şubat'ta Brüksel'de DİSK için bir basın toplantısı düzenlediler. DİSK Temsilcisi Yücel Top da konuştu.

- Dünya İş Konfederasyonu'nun DİSK davasına gönderdiği Belçikalı gözlemci Avukat François Van Drogenbroeck ilk ayrıntılı raporunu yayınladı.

- 15 Şubat'ta Belçika Sosyalist Partisi, NATO Genel Sekreteri'nin Türkiye'deki rejimi öven demecini protesto etti.

- Türkiye Barış Komitesi üyelerinin tutuklanması üzerine DİK, ASK, UHSK ve Uluslararası Demokratik Hukukçular Örgütü, Brüksel'de protesto bildirileri yayınladılar.

- 27 Şubat'ta İtalya'nın kızıl kuşağındaki önemli merkezlerden Reggio Emilio'da İtalyan Komünist Partisi, Türkiye halklarıyla dayanışma için Tek Cephe temsilcisinin konuştuğu bir miting düzenledi.

- Merkezi Brüksel'de bulunan Uluslararası Gazeteciler Federasyonu (FIJ), Türkiye'deki gazeteci tutuklamalarını protesto etti.

- Belçika Barış Komitesi, Türkiye Barış Komitesi tutuklamalarını protesto etti.

- Türkiye'de İnsan Hakları'nın savunulması için Belçika Komitesi, Türkiye'ye gitmeden önce AET Bakanlar Konseyi Başkanı Tindemans' a bir muhtıra verdi.

- 25 Mart'ta Belçika'nın Courcelles Belediyesi'nde Türkiye üzerine bir enformasyon gecesi düzenledi. Türkiye Elçiliği'nin engelleme çabalarına rağmen yapılan gecede Avrupa Parlamentosu Sosyalist Grup Başkanı Ernest Glinne ile Tek Cephe'nin bir temsilcisi konuştular.

ları arasında yapıldığı bildirilen bir toplantı sonunda ise bir "Açıklama" ile bir "Ortak Çağrı" yayınlanmıştır.

TKP MK Genel Sekreteri İ. Bilen, TİP Genel Başkanı Behice Boran ve TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz imzalarını taşıyan 4 Şubat 1982 tarihli açıklamada aynen şöyle denilmektedir:

"Türkiye İşçi Partisi, Türkiye Komünist Partisi, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi arasında en üst düzeyde bir görüşme yapıldı. Üç parti ülkedeki gelişmeleri, uluslararası durumu görüştüler. Partileriyle ilgili karşılıklı bilgi değiş tokuşunda bulundular. İşçi sınıfının politik birliğine ve geniş bir cepheye ilişkin sorunları incelediler. Somut hedefler için eylem birliği imkanlarını araştırdılar.

"Her üç parti, aralarındaki ilişkilerin bundan böyle düzenli yürütülmesini, cuntaya, emperyalizme, tekellere karşı sürdürdükleri siyasi kampanyaların bir program çerçevesinde ve olabildiğince koordine edilmesini veya birleştirilmesini, mücadelenin daha yaygınlaştırılıp, güçlendirilmesi amacıyla en geniş bir cephenin temellerinin bir an önce atılmasını öngören çalışmaların yürürlüğe konmasını, bu amaçla cephenin ilkelerinin, alanlarının ve hedeflerinin belirlenmesini, tüm yurtsever, demokrat güçlerin bu cepheye kazanılması için olanca çabanın harcanmasını karar altına aldılar. Partiler ortak çalışmalarını eşitlik temelinde yürüteceklerdir.

Üç parti delegasyonları görüşmelerde tüm sorunları açık yüreklilikle dile getirdiler. Taraflar, politik birlik sorununda görüş ayrılıklarının varlığını saptadılar. Her parti bugüne kadar savunduğu tüm ilkesel konumları savunmakta devam etmektedir.

"Her üç parti ideolojik, politik bir dizi konuda ortak sempozyumlar düzenlemeye karar vermişlerdir. Her üç partinin ortak kanısı, aralarındaki görüş ayrılıklarının kardeşçe çalışmalar çerçevesinde, işçi ve emekçi kitlelerin mücadeleleri içinde, eylem birliği sürecinde giderileceği yönündedir.

"Üç parti, toplantı sonucunda, 'TİP, TKP, TSİP'in Ortak Çağrısı' başlıklı belgeyi onayladılar."

Onaylanan "Ortak Çağrı"da ise, "Bugün dünya barışı, herzamankinden çok daha ciddi tehlikelerle karşı karşıyadır. Bunun sorumlusu emperyalizm, başta Amerikan emperyalizmidir," tesbiti yapıldıktan sonra, silahlanma yarışı, Polonya Olayları, Ortadoğu'daki gelişmeler üzerinde durulmakta ve şöyle denilmektedir:

"ABD, saldırgan emelleri için Türkiye üstündeki baskılarını daha da artırıyor. Öte yandan demokrasi ve barış yanlısı güçlere karşı baskıların giderek daha yoğunlaşması, Amerikan emperyalizminin Türkiye'deki cuntaya bu yönde verdiği destekle sıkı sıkıya bağlıdır....

"Uluslararası olaylarla ülkemizdeki gelişmelerin birbirleriyle bu kadar sıkı ilişkide olduğu bir dönemde yaşıyoruz. Bugün dünyada barışı savunmak, emperyalizme, ABD yönetiminin barış düşmanı girişimlerine karşı çıkmak, ülkemizde cuntaya, cuntanın halk düşmanı tüm girişimlerine karşı çıkmakla sıkı sıkıya bağlanmaktadır. Dünya barışı ve ülkemizin geleceği açısından ciddi tehlikeler taşıyan bu kritik dönemde barış, ekmek, iş, toprak, özgürlük, demokrasi ve bağımsızlık için tüm halk güçlerini emperyalizme ve cuntaya karşı mücadeleyi yükseltmeye ve birleşmeye çağırıyoruz."

FARKLI YAKLAŞIMLAR

Eylem birliği konusunda her iki grubun yaptığı çağrı da, bu planda en azından bir diyalog kurulabilmiş ve ilk adımların atılabilmiş olması bakımından önemlidir.

Dünya ve Türkiye olaylarını değerlendirmede farklı yaklaşımlara sahip bulunan sol örgütlerin esasen bir anda tüm konularda anlaşarak ortak bir platformu çıkartabilmelerini ummak, fazla hayalperestlik olurdu.

Nitekim, gerek Birkom'un bildirisinde gerekse üç partinin ortak açıklama ve çağrısında bu farklı yaklaşımlar derhal dikkati çekmektedir.

Birkom çağrısı, esas itibariyle Türkiye'deki somut durumdan hareket etmekte, mevcut yönetimin askeri faşist diktatörlük olduğu tesbitinden sonra somut mücadele hedefleri göstermektedir.

Birkom çağrısının diğer bir özelliği ise, Türkiye ve Kürdistan'da emperyalizme, faşizme, işgale ve her türden baskı, terör ve sömürüye karşı yürütülen devrimci hareketin başını çekmek değil, o harekete maddi manevi destek olmak, yurt dışındaki Türkiyelilerin mücadelesini daha güçlü ve merkezi hale getirmek, diğer uluslardan emekçilerle mücadele birliğini sağlamak amacı gütmesidir. Bu yapısıyla, Birkom çağrısı gerçekçi bir nitelik taşımaktadır.

TKP, TİP ve TSİP'in ortak açıklama ve çağrısı ise, "işçi sınıfının siyasal partileri" olarak cephe mücadelesinin başını çekme iddiasını taşımakta, "cephenin ilkelerinin, alanlarının ve hedeflerinin belirlenmesi, tüm yurtsever, demokrat güçlerin bu cepheye kazanılması için olanca çabanın harcanmasını" üç partinin misyonu olarak ortaya koymaktadır.

Aslında, üç partinin yayınladığı her iki belge de, biçim, uslup ve öz bakımından TKP'nin damgasını taşımaktadır. Çünkü, "Türkiye işçi sınıfının üç partisi" olarak yapılan açıklamanın hareket noktası Türkiye olmak gerekirken, uluslararası konjonktür birlik zorunluluğunun gerekçesi olarak gösterilmektedir. Çağrı'dan anlaşıldığına göre, bir buçuk yıldır Türkiye halklarını inleten faşist diktaya karşı ortak ses çıkartamayan üç parti, Polonya Olayları üzerine bir araya gelebilmişlerdir. Nitekim, TKP merkez yayın organı Atılım, bu açıklama ve çağrının yayınlandığı 5 Şubat 1982 tarihli özel sayısında, "Polonya olayları kimileri için devrimci güçleri parçalama fırsatı sayılırken, bizim ülkemizde safları birleştirmek için uyarıcı bir işlev görüyor," diyerek bu gerçeğin altını çizmektedir.

Polonya olayları incelenirken de, TKP'nin her zaman yaptığı gibi, sadece emperyalizmin kışkırtmaları üzerinde durulmuş, Polonya Birleşik İşçi Partisi'nin öncülük görevini yerine getirmekte gösterdiği yetersizliklere hiçbir şekilde değinilmemiştir.

Oysa, üç partinin ortak açıklamasından sonra, bizzat Polonya Birleşik İşçi Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri Prof. Marian Orzechowski, DKP'nin organı UZ'in 22 Mart tarihli sayısında yayınlanan demecinde şöyle diyor:

"Emperyalizmin stratejik hedefi hep aynı idi, hâlâ da aynı: sosyalizmin, sosyalist topluluğun güçsüzleştirilmesi, tek tek sosyalist ülkelerde zayıf noktaların planlı olarak öne çıkartılması... Bir diğer dezavantaj ise, hatalar, bilhassa politikacıların politik hatalarıdır. Parti yönetiminin yanlış politikasıdır. İşçi Partisinin marksist-leninist politikasının prensiplerinden sapma. Bu özellikle işçi sınıfının geniş kitleleriyle bağların yitirilmesinde yansıyor... Önceleri teorik olarak çok sözler edilirdi. Marksist-leninist parti, komünist partisi, işçi partisi, bir savaş partisidir, savaşkanlar partisidir diye... Ama son 16 ay parti için eşsiz bir savaş okulu oldu."

PBİP'nin en yetkili yöneticilerinden birinin dahi vurguladığı bir gerçeği üç partinin ortak açıklamasında örtbas etmek, TKP'nin temsil ettiği kraldan çok kralcı tutuma, proleter enternasyonalizminin yanlış yorumuna teslimiyetin ifadesidir.

EŞİTLİK SORUNU

Üçlü açıklama ve çağrıda, Türkiye'nin iç dinamikleri, sınıf mücadelelerinin durumu, dışa bağımlı kapitalizmin bunalımı ve bunalıma çıkış noktası olarak faşist dikta alternatifinin seçilmesi üzerinde hiç durulmadığı gibi, mevcut yönetimin niteliği konusunda, TİP'in ve TSİP'in kendi parti belgelerinde yer alan "faşist dikta" tesbiti değil, TKP'nin cunta yönetimini faşist saymayan tesbiti benimsenmiştir. Böylece çoğunlukta bulunan iki parti, azınlıkta bulunan bir partiye tabi olmuştur. Bu dahi, üç parti arasındaki ilişkilerin ne denli "eşitlik"(!) temeli üzerinde geliştirildiğini göstermektedir.

Eşitsizliğin bir başka göstergesi de, "politik birlik" konusunda ortaya çıkmaktadır. Ortak açıklama, üç parti arasındaki tek görüş ayrılığının "politik birlik" konusunda olduğunu vurguluyor.

Daha sonra TSİP'in yaptığı açıklamada bu görüş ayrılığının, TİP'in "üç partinin birleşme sürecinin hemen başlatılmasını" istemesine karşılık, TKP'nin "kendisi dışında bir başka komünist partisinin varlığını asla kabul etmeyeceğini, bu üç partinin birleştirilmesi diye bir sorun olmadığını ısrarlı ve kesin bir dille vurgulamış" olmasından kaynaklandığı belirtilmektedir.

Ancak, TKP'nin bu aşağılayıcı tavrına rağmen, diğer iki parti, TKP'nin görüşünün egemen olduğu belgeleri imzalayabilmişlerdir.

TİP'in yönetiminin daha önce *Tek Cephe*'de somut örnekleriyle açıklanmış bulunan "TKP'ye ideolojik, politik ve örgütsel teslimiyeti"ni, bu olay bir kere daha kanıtlamaktadır. Ancak, 12 Eylül sonrası koşullarda herbir örgütün vardığı nokta, kendi kuruluş nedenine ne denli aykırı görünürse görünsün, marksizmden kaynaklanan solun bir gerçeği olarak kabul edilmelidir. TİP için de durum böyledir. TKP'ye teslimiyete direnen kadrolar parti kongresi yapılmadan tasfiye edildiğine, ilkesiz birlik taraftarları partiye tamamen egemen olduğuna göre durum netleşmiştir. (Üç parti arasında siyasal birlik sorununa ilişkin daha ayrıntılı değerlendirmeler ve eleştiriler, TEK CEPHE'nin işlevi dışındadır. Bu konuda, İnfo-Türk'ün yayınlamağa başladığı "Türkiye İşçi Sınıfı Siyasal Hareketinin Geçmişi Üzerine" dizisinin ilk kitabı olan TİP'İN BİRİNCİ ONYILI'na ve onu izleyecek diğer kitaplara başvurulabilir.)

Artık marksizmden kaynaklanan sol içerisinde TKP'nin başını çektiği üçlü bir blok vardır. Bu blokta yeralan üç partinin tüm üst yöneticileri şu anda yurt dışındadırlar, kolayca bir araya gelerek "merkez komite"leri adına son sözü söyleyebilmektedirler. Yayınladıkları ilk ortak açıklama ve çağrı da bunun göstergesidir. Ancak bu kolaylık, üç parti blokuna anti-faşist mücadelede önderlik, kendi dışlarındaki örgütlere göre hiyerarşik üstünlük ayrıcalığı vermemektedir.

Çünkü, TKP-TİP-TSİP Bloku dışında çeşitli ideolojik ve politik tercihlere sahip başka örgütler de mevcuttur. Hatta bunların içerisinde kitlesel güç olarak, üç partinin toplam kitlesel gücünü aşanlar vardır. Bu örgütlerin kendi aralarında da farklı bloklaşmalar, bütünleşmeler olabilir.

Ancak, çoğunun lider kadroları Türkiye'de kaldığı, bu kadrolardan bir kısmı tutuklandığı, bir kısmı ise zor yeraltı koşullarında mücadele sürdürmek zorunda kaldığı için, merkezi yakınlaşmaları ve birlikleri sağlamaları, yönetici kadroları yurt dışında bulunan TKP-TİP-TSİP Bloku'nunki kadar kolay olmamaktadır.

Bu gerçek, Birkom'un ilk açıklamasında da yansımaktadır: Birkom'u oluşturan örgütler, Türkiye'deki ana siyasetleri adına ve anti-faşist hareketin başını çekmek iddiasıyla ortaya çıkmamış, Avrupa'daki işlevlerini Türkiye'deki anti-faşist mücadeleye destek olmakla sınırlı tutmuşlardır. Ancak daha serbest hareket olanağının varolduğu yurt dışında yan kuruluşların kendi aralarında oluşturacakları diyalogların ve eylem birliklerinin, Türkiye'deki ana hareketleri etkilememesi olanaksızdır. Bu bakımdan, Birkom'un oluşturulması da, marksizmden kaynaklanan soldaki mevzilenmelerin netleşmesi açısından önemli bir adımdır.

Ancak bu netleşmelerdir ki, ilerde farklı yaklaşımlara sahip örgütler veya bloklar arasında daha kapsamlı eylem birliklerinin kurulabilmesine olanak sağlayacaktır.

EVREN'İN GAZABI

(Başı Birinci sayfada)

rağmen, Avrupa Topluluğu Zirvesi'nin, Türkiye'de siyasal ve sendikal tutukluların serbest bırakılmasını isteyen bir bildiri yayınlamasıdır.

Nitekim, Nisan başında Bursa'da yaptığı konuşmada Evren, son zamanlarda sosyalist ülkelerle ve Ortadoğu ülkeleriyle ekonomik ve ticari ilişkilerin gelişmesinden de cür'et alarak, Avrupa demokrasi güçlerine açıkça meydan okumuş, hırsını tatmin etmek için de, Avrupa basına ve televizyonlarına verdiği demeçlerden ötürü Ecevit'i yeniden tutuklattırmıştır.

Bu arada, DİSK ile ilişkili oldukları gerekçesiyle Ecevit ve 133 CHP'li parlamenter hakkında yeni kovuşturma açılmıştır.

Şef'in öfkesinden cesaret alan savcılar da, idamlar konusunda kantarın topunu adamakıllı kaçırmışlardır. Mart sonuna kadar açılan yeni davalarla askeri mahkemelerde yargılananların sayısı 50 bin'i, idamı istenenlerin sayısı ise 4 bin'i aşmıştır. Üstelik bir süre ara verilen infazlara da yeniden başlanmış, arka arkaya üç devrimci, Seyit Konuk, İbrahim Etem Coşkun ve Necati Vardar, ve bir sağcı, Fikri Arıkan arka arkaya idam edilmişlerdir. Böylece idam edilenlerin sayısı 14'e yükselmiştir.

Uluslararası İnsan Hakları Federasyonu'nun açıkladığına göre, 12 Eylül 1980'den beri Türkiye'de, 81.634'ü Kürdistan'da olmak üzere tam 170.958 kişi askeri tutukevlerinden geçirilmiştir. Halen 68.380 kişi de sıkıyönetimce aranmaktadır.

İşkence konusunda sıkıyönetim mahkemelerinde yargılanan devrimciler her gün yeni açıklamalar yapmaktadırlar. İşkence açıklamaları hasıraltı edilmek istendiği için Erzurum'da Dev-Yol, İstanbul'da Dev-Sol militanları açlık grevine gitmiş veya mahkemeye çıkmayı reddederek hapishanede kalmakta direnmişlerdir.

Bu arada Amnesty International'in işkence açıklamalarını yalanlamak üzere Mamak Cezaevi'nde gazetecilerle yüzleştirilen devrimciler, Amnesty'yi değil, Türkiye'de işkence olmadığını iddia eden cunta'yı yalancı çıkarmışlardır.

Aydınlara yapılan baskılar gün geçtikçe daha azgınlaşmaktadır. Kürt halkının demokratik haklarının yürekli savunucusu İsmail Beşikçi, askeri mahkemece yeniden 10 yıl hapse mahkum edilmiştir.

Ama tüm bu baskılar ve hazırlanan cendereler, artık canına tak eden Türkiye halklarını uzun süre köle halinde tutmaya yetmeyecek, Evren Cuntası hata üstüne hata yaptıkça, şiddetini artırdıkça kendi sonunu da o kadar yakınlaştıracaktır.

LATİN AMERİKA FAŞİZMİNDEN DERSLER:

ŞKP'NİN ASGARİ PROGRAMI

Geçen sayımızda *Latin Amerika Faşizmi'nden Dersler* yayınlamış, komünist liderler ve araştırmacıların Amerika'nın güneyindeki faşist rejimler hakkındaki değerlendirmelerini, o rejimlerle Türkiye'deki faşist askeri rejim arasındaki benzerlikleri yansıtmıştık.

Türkiye'de ve yurt dışındaki Türkiyeliler arasında antifaşist birlik sorununun yoğun şekilde tartışıldığı şu günlerde, Türkiye demokrasi güçlerine yararlı olacağı düşüncesiyle, Şili Komünist Partisi'nin 1981 Eylül'ünde "faşizme alternatif" olarak yayınladığı "Asgari Program"ı da bu sayımızda sunuyoruz.

Şili Komünist Partisi'nin açıklamasında, bu asgari programın, Halk Birliği üyesi partilerle, Hristiyan Demokrat Parti'nin ve özgürlük ve demokrasinin yeniden kurulmasından yana olan tüm sosyal örgüt ve çevrelerin birliğinin sağlanmasına yönelik olduğu da belirtilmektedir.

Asgari Program'a giriş olarak yayınlanan ve "Halk Adına" başlığını taşıyan Manifesto'da, Şili Komünist Partisi, faşist darbenin nedenlerini, darbeden bu yana olan gelişmeleri, sosyal sınıf ve tabakaların faşist dikta karşısındaki konumlarını ayrıntılı olarak inceledikten sonra şöyle demektedir:

"Özgürlüğü kazanmak, günün vazgeçilmez görevi budur. Birlik yolunda azimle ilerlemenin zamanıdır. Tiranlığa karşı mücadele ve halk ayaklanması bayrağını yükseltme zamanı gelmiştir.

"Pinochet ve faşizm, bugün halkımızın çektiği acıların ve ülkemizin uğradığı yıkımın baş sorumlusudur.

"Bugün Şili halkının tüm sosyal tabakaları baskı ve zulmün pençesindedir. Faşizm onları önceki kazanımlarından, haklarından ve hatta gelecek için umutlarından yoksun etmiştir. Ve buna devam etmektedir. Faşizm anti-nasyonal bir olgudur. Sosyal çelişkileri alabildiğine keskinleştirmektedir. Kuşkusuz faşizm granit bir kaya gibi parçalanamaz değildir. Ama onu yokedebilmek için de halkın birliği ve halkın gücü gereklidir. Halk, düşmanlarından daha güçlüdür. Yenebilir ve yenmelidir. Faşizmi altetmek isteyen tüm insanların birliğinin ve mücadeleye katılmasının sağlanması, işte bizlerin bugün başta gelen görevimiz budur."

ASGARİ PROGRAM

"1. Siyasal, ekonomik, sosyal ve kültürel hakların tam uygulanmasının ve güvence altına alınmasının sağlanması. İşkencenin her türünün kesinlikle kaldırılması, kayıp tutukluların akıbetinin aydınlığa kavuşturulması, siyasal tutukluların serbest bırakılması, sürgünde bulunanların yurtlarına dönmelerine izin verilmesi, siyasal partilere çalışma hakkının tanınması, elkonulan basım araçlarının, radyo istasyonlarının ve lokallerin halka geri verilmesi, halka karşı işlenen suçların faillerinin yargılanması,

"2. Mevcut anayasanın kaldırılması ve demokratik bir anayasa hazırlamak üzere bir Kurucu Meclis kurulması,

"3. Yürürlükteki çalışma mevzuatının kaldırılması, sendikal örgütlenme, toplu sözleşme ve grev hakkının tanınması,

"4. Yeni iş alanları açılması, ücretlerin giderek artırılması ve halk konutları yapımına öncelik verilmesi,

"5. Tüm devletlerle normal ilişkilerin yeniden kurulması, komşu ülkelerle bağların güçlendirilmesi, sosyalist ve bağlantısız ülkelerle işbirliğinin geliştirilmesi, barış ve yumuşamanın savunulması için tutarlı bir dış politika izlenmesi.

"6. Yabancı sermaye mevzuatının kaldırılması. And Ülkeleri Paktı'na Şili'nin yeniden katılması, Latin Amerika Ekonomik Sistemi'nin güçlendirilmesi ve geliştirilmesi için tam destekte bulunulması,

"7. Bellibaşlı ekonomik grupların (Vial, Cruzat-Larrain, Matte y Edwards, v.b.) mülklerine yüzde 100 el konulması, bunların en büyük ve en önemli işletmelerinin kamu sektörüne geçirilmesi, geri kalanların da karma, kooperatif veya özyönetime dayanan sektörlerin güçlendirilmesine ayrılması,

"8. Mali sistemin tamamen ulusallaştırılması,

"9. Daha önce kamu sektöründen özel sektöre devredilen ve ulusal çıkarlar açısından önem taşıyan işletmelerin yeniden kamu sektörüne alınması,

"10. İç üretim güçlerinin geliştirilmesi, ihracata yönelik üretim kapasitelerinin artırılması ve fuzuli ithalata son verilmesi,

"11. Sadece büyük mülkiyeti hedef alan yepyeni bir tarım reformu sürecinin başlatılması. Diğer toprak sahiplerinin çıkarlarının korunması ve onlara yönelik olarak gerekli malzemeleri, kredileri, teknik yardımı, tarımsal ürünlerin pazarlanmasını sağlayacak devlet kurumlarının yeniden oluşturulması,

"12. Mapuche halkı toplumu ve kültürü aleyhine alınmış tüm kararlar ve uygulamaların kaldırılması,

"13. Bellibaşlı ürünlerin korunması ve halen yıkıma uğratılan tarım bölgelerinin yeniden canlandırılması,

"14. Ulusal demokratik bir eğitim sistemi temeli üzerine parasız eğitimin devletçe garanti edilmesi. Bilimsel araştırmaların ve kültürün korunması ve geliştirilmesi. Üniversite yapısının yeniden kurulması ve tam özerklik içinde demokratik şekilde örgütlendirilmesi,

"15. Ulusal kamu sağlık hizmetlerinin, sosyal güvenlik, konut ve kent kurumlarının yeniden kurulması, örgütlenmesi ve geliştirilmesi,

"16. Çevrenin korunması ve doğal kaynakların, gelecek kuşakların ihtiyaçları da göz önünde tutularak kullanılması için önlemler alınması,

"17. Silahlı kuvvetlerin, halk egemenliği altında, ulusal bağımsızlık, demokrasi ve sosyal ilerlemenin hizmetine verilmesi,

"18. Yargı erkinin yeniden örgütlendirilmesi ve demokratikleştirilmesi,

"19. Faşist örgütlenmenin ve faşist düşüncelerin propagandasının yasaklanması,

"20. Televizyonun, kültür, eğitim ve haberalma amaçları için kullanılmasının ve demokratik örgütlerin televizyondan eşit şekilde yararlanmasının sağlanması. 'El Mercurio' grubunun ulusallaştırılması ve ifade özgürlüğünün güvence altına alınması."

TEKELLEŞME HIZLANIYOR

Büyük sermaye çevrelerinde Özal'ın "acı ilaç"lı reçetelerine ayak uyduramayanların yakınmalarına rağmen, 1981 yılının tekeller açısından altın yılı olduğu yıl sonunda açıkladıkları bilançolardan anlaşılıyor.

5 Nisan tarihli Günaydın Gazetesi'nin bildirdiğine göre, geçen yıl Çukurova Holding 394 milyar lira ciro ile 9,5 milyar lira kâr, Koç Holding 271 milyar lira ciro ile 1,4 milyar kâr sağlamış bulunuyorlar. Sermayelerine oranla büyük holdinglerin kâr oranları yüzde 150-200'e kadar yükseliyor.

Bankaların kârları ise, 1980'de 16,8 milyar lira iken yüzde 127,2 artışla 1981'de 38,2 milyar liraya çıkmış bulunuyor. Bu konuda rekor, ortaklarına 1981'de tam yüzde 1000 oranında kâr payı dağıtan İş Bankası'nda...

OYAK Holding de 1981 sonunda 119,7 milyon lira kâr sağlayarak ortaklarına, yani subaylara yüzde 40 oranında kâr payı dağıtma kararı aldı.

Yabancı sermaye açısından da 1981 yılı altın yıl oldu. Türkiye'deki yabancı firmalar, geçen yıl 1 milyar 305 milyon liralık kısmı kâr transferi olmak üzere toplam 3 milyar 547 milyon liralık transfer yapmış bulunuyorlar. Bir yıl öncesine göre dışarıya kâr transferinde artış oranı yüzde 58'dir.

8 Mart tarihli Cumhuriyet Gazetesi'nde yayınlanan bir incelemeye göre, Türkiye'de darbeden sonra tekelleşme öylesine hızlı gelişmiştir ki, en gelişmiş kapitalist ülkelerdeki hızın da ötesine gitmiştir.

Halen Türkiye'de 126 ekonomi sektöründen 73'ünde tekelleşme önlem almayı gerektirecek düzeye ulaşmış bulunuyor. 18 sektörde bir tek firma, 27 sektörde iki firma, 14 sektörde üç firma tüm pazara egemen durumdadır.

Tekeller giderek bankaları da kontrol altına alıyorlar. 22 Mart tarihli Günaydın'a göre, Sabancı Holding Akbank'ı, Koç Holding Garanti Bankası ve Kocaeli Bankası'nı, Çukurova Holding Pamuk Bank ve Yapı ve Kredi Bankası'nı, Çavuşoglu-Kozanoğlu Grubu Hisarbank'ı, Ercan Holding Türk Ticaret Bankası'nı kontrol etmektedirler.

Kuşkusuz bu tekelleşme, küçük şirketlerin tasfiyesi bahasına olmaktadır. Nitekim 1981 yılında fesih veya tasfiye olan şirket sayısı 1980 yılına oranla yüzde 106,6 oranında artmış, yeni kurulan şirket sayısı ise yüzde 16,6 oranında azalmıştır.

Tekelleşme sürecinde ön plana çıkanlar, özellikle ihracata yönelen firmalarla, Ortadoğu ve Kuzey Afrika ülkelerinde taahhüt işlerine giren firmalardır.

Son verilere göre, Ortadoğu'da 131 Türk firmasının aldıkları ihalelerin toplam miktarı 12 milyar dolar'ı bulmuştur.

Tekeller, ayrıca, Türkiye'nin siyasal ve kültürel yaşamında etkinlik kazanmak için de kendi aralarında kıyasıya bir mücadeleye girmişlerdir. Bunun en çarpıcı örneği, astronomik yatırımlar ve kadro transferleriyle Güneş Gazetesi'nin Kozanoğlu-Çavuşoğlu Grubu tarafından yayınlanmaya başlamasıdır.

Güneş'in çıkışı, önce Tercüman'ın ağır saldırılarıyla karşılanmış, daha sonra Hürriyet manşetten Güneş'i Kenan Evren'e ihbar edecek kadar hırçınlığa kapılmıştır.

Tekelci sermaye her planda her geçen gün biraz daha palazlanırken, patronların örgütü TİSK'in faaliyet raporunda iş bulup çalışabilen işçiler için "mutlu azınlık" deyimini kullanma yüzsüzlüğü gösterilebilmiştir.

Geçim koşulları açısından bu "mutlu azınlığın" ne durumda olduğunu, bizzat patron gazeteleri açıklamaktadır. Nitekim, Tercüman'ın verdiği bilgilere göre, asgari ücret hâlâ 9,618 lira'da tutulduğu halde İstanbul'da dört kişilik bir ailenin sadece mutfak masrafı ayda 23,790 lirayı bulmaktadır.

Turgut Özal, friedmancı uygulamaları sayesinde enflasyonu dizginlemekle övünürken, geçen yılın ilk üç ayında yüzde 5,5 olan enflasyon oranı bu yılın ilk üç ayında yüzde 11'i bulmuştur. Bu hızla, yıl sonunda enflasyon artışının, ileri sürüldüğü gibi yüzde 25İin altında kalmayacağı, aksine yüzde 44'ün de üstüne çıkacağı anlaşılmaktadır.

Üstelik, işsizlik de, uygulanan işçi tasarrufu ve otomasyon politikaları nedeniyle çığ gibi büyümektedir. Sadece KİT'lerden geçen yıl 18,500 işçi çıkartılmıştır. Sıkıyönetimin izinsiz işçi çıkartma yasağına rağmen, özel sektörde de durmadan işçi çıkartılmaktadır.

Halen tam işsiz sayısı 3 milyonu aşmış durumdadır. Ancak Sabancı'nın verdiği bir demece göre, sanayideki otomasyon uygulamasının boyutları hesaba katılırsa, Türkiye'de tam işsiz sayısının yakın bir gelecekte 9 milyon olarak hesaplanması gerekecektir.

İşçilerin ekonomik ve sosyal durumu böyle iken, MGK gündeminde bulunan İş Kanunu, Sendikalar, Toplu Sözleşme ve Grev Kanunlarıyla mevcut savunma olanakları da tamamen kaldırılmaktadır. Yeni grev yasasıyla grev yapılabilecek sektörler adamakıllı sınırlandırılmakta, üstelik konulan formalitelerle, o sektörlerde bile grev yapılması imkansız hale getirilmektedir.

Gerçekler bu iken ve işçi sınıfının çıkarlarının gerçek savunucusu DİSK'in yöneticileri idam talepleriyle yargılanırken, Türk-İş'in işbirlikçi yöneticileri, kendi aralarında koltuk savaşı vermekte, daha sonra Şevket Yılmaz'ın yaptığı gibi, TİSK Kongresi'ne gidip "siz fabrika açmadığınız takdirde biz yokuz, biz et ve tırnak değiliz de neyiz?" diye dalkavukluk yapmaktadır.

örgüt haberleri

DİB BELÇİKA ÖRGÜTÜ'NÜN AÇIKLAMASI

Demokrasi İçin Birlik Belçika Örgütü'nün 23 Mart 1982 tarihinde Brüksel'de yapılan üyeler toplantısında, TİP Merkez Kliği'nin TKP'ye teslimiyet yolunda attığı yeni adımlar, Demokrasi İçin Birlik örgütüne Avrupa genelinde ve Belçika özelinde yaptığı tasfiyeci müdaheleler ve 82 TİP'li hakkında sıkıyönetim mahkemesinde açılan davanın iddianamesi değerlendirilerek Türkiye demokrasi güçlerine bir açıklama yapılmıştır. Açıklamada özetle şöyle denilmektedir:

"İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı'nın 22 Ocak 1982 tarihli iddianamesinde yeralan deliller, legalist ve pasifist TİP Merkez Kliği'nin, partinin tüm belgelerini faşist darbecilere kaptırdıklarını göstermektedir. İddianamede, 'diğer yakalanmayan sanıklar hakkında ve henüz soruşturması tamamlanmayan il ve ilçeler hakkında soruşturma tamamlandıktan sonra peyderpey dava açılacağı' bildirilmektedir. Bu durumdan, tüm yoldaşlarının özgürlüğünü tehlikeye attıktan sonra legal şekilde yurt dışına çıkan Genel Başkan Behice Boran, Genel Sekreter Nihat Sargın ve Örgütlenme Sekreteri Osman Sakalsız birinci derecede sorumludurlar.

"4 Şubat 1982 tarihinde TKP-TİP ve TSİP adına yapılan ortak açıklama ve ortak çağrı da, TİP'in ideolojik ve siyasal planda tasfiyesinin bir başka belgesidir.

"Bu koşullarda, bundan böyle ne TİP'in, ne de onun yönlendirmesi altında bulunan kadroların 'kişilikli' davranmaları, anti-faşist veya siyasal birlik süreçlerinde TKP'nin yanlışlarına karşı doğru anlayışları egemen kılmaları olanağı kalmamıştır. Nitekim, TİP Merkez Kliği artık TKP'nin güdümünde sürüklenirken, usulsüz kongrelerle gaspettiği DİB Federal Almanya Örgütü'nü de FİDEF'in güdümüne sokmuştur. Yenik düştükleri diğer ülkelerdeki DİB örgütlerini de likide etmek için, FİDEF'in o ülkelerdeki uzantısı olan örgütlerin destek ve himayesinde düzmece DİB komiteleri oluşturmuş, Türkiyeli ve Avrupalı demokrasi güçlerinin kafasını karıştırarak bulanık suda balık avlamağa çalışmışlardır.

"Yukarıda sayılan nedenlerle, TİP artık kişiliğini ve hatta bağımsızlığını yitirmiş, TKP'nin kopyası haline getirilmiştir. Aynı şekilde Federal Almanya örgütü de, FİDEF'in yedek parçası durumuna sokulmuştur. TİP ismiyle birlikte DİB ismi de kirletilmiştir. Bundan böyle DİB adı altında diğer ülkelerde yürütülecek çalışmalar da, özde ne denli farklı olursa olsun, dolaylı yoldan tasfiyeci ve teslimiyetçilerin değirmenine su taşımak olacaktır.

"Bu gerçekleri göz önünde tutarak, DİB Belçika Örgütü, kirletilen 'DİB' adını terketme, bağımsız demokratik bir örgüt olarak anti-faşist mücadelesini, 12 Eylül Darbesi'nden beri türlü dış baskılara ve TİP Merkez Kliği'nin içeriden engelleme tertiplerine rağmen yaşattığı TEK CEPHE adı altında sürdürme kararı almıştır.

"TEK CEPHE, Türkiyeli anti-faşist güçlerin hiçbirini dışlamadan anti-emperyalist, anti-faşist, anti-tekemci, anti-şovenist tek cephenin oluşturulmasına özveriyle katkıda bulunmaya çalışan bir mücadele unsuru olacaktır."

DİB FRANSA ÖRGÜTÜ'NÜN AÇIKLAMASI

TİP Merkez Kliği'nden Osman Sakalsız, korsan bir kongreyle kendisini "DİB Genel Başkanı" ilan ettikten sonra, diğer ülkelerdeki tasfiye girişimlerine bir yenisini ekleyerek, kendi dayatmalarına itaat etmeyen DİB Fransa Komitesi'ne de, 4 Mart 1982 tarihli bir mektupla işten el çektirdiğini(!) duyurmuştur. Bunun üzerine DİB Fransa Komitesi, diğer ülkelerdeki DİB komitelerine 4 Nisan 1982 tarihinde bir açıklama göndermiştir. Açıklamada özetle şöyle denilmektedir:

"...Bir süredir kendisini DİB Genel Merkezi ilan eden ülke komitesine damgasını vuran tasfiyeci kafa, örgütün içine sokulduğu bunalımdan kurtarılması yolundaki 'çabalarına' bir yenisini eklemiş, yetkisini aşarak 'DİB Fransa Komitesini görevden almaya karar' vermiştir. Birlik sürecine 'katkılarını' sürdürmekte kararlı bu anlayışa yalnız bizim Fransa Örgütü yönetimine demokratik olarak Ana Statümüze uygun seçimle geldiğimizi ve kendilerinin bizi görevden alma yetkileri bulunmadığını hatırlatmakla yetiniriz.

"Önemli olan, bu sakat anlayışın sürdürülmesine daha fazla seyirci olunamayacağı gerçeğinin tüm yoldaşlarımızca kavranmasıdır. Çünkü, Cunta'ya, faşizme karşı ve demokrasi için kavganın zaferi, 'Tek Cephe'nin gecikmeden kurulabilmesine bağlıdır, çünkü cephenin kurulabilmesinin 'olmazsa olmaz' şartı, Türkiyemiz somut koşullarında Türkiye komünist hareketinin siyasal birliğinin gerçekleşebilmesidir. Ve nihayet kafamıza artık açık ve net yerleştirmeliyiz: Siyasal birlik sürecinde Türkiye komünist hareketmizin bileşenlerinin kendi iç birliklerinin yakıcı önemi, daha fazla kan kaybına meydan verilmemesinin zorunluluğu tartışma konusu olamaz.

"Dolayısıyla içinde bulunduğumuz tarihsel koşullarda Türkiye komünist hareketinin bütününde varolan ve onulmaz yaralar açan, DİB örgütünün kısırlığına, daralmasına ve giderek fiilen likidasyonuna neden olan tasfiyeci anlayışa dur demek için Düsseldorf Korsan Kongresi'nden bu yana olan gelişmeleri, tüm komitelere ve örgüt üyelerine ulaşabildiğimiz ölçüde ekte iletmeyi komünist onurumuzun bir gereği sayarız."

BTİB'İN TUTUMUNA İLİŞKİN YENİ BİR AÇIKLAMA

TİP Merkez Kliği yöneticilerinin Belçika'da DİB'i tasfiye etmek üzere himayesine sığındıkları Belçika'daki Türkiyeli İşçiler Birliği'nin bu plandaki oyunlarını geçen sayımızda açıklamıştık.

BTİB, son olarak, Belçika'daki Kürt İşçi ve Öğrenci Örgütü TEKOŞER ve Gent Demokratik Halk Kültür Derneği ile 8 Mayıs'ta yapılacak anti-faşist bir yürüyüş için giriştiği eylem birliğinde de kendi temsilcileri aracılığıyla kabul ettiği ortak ilke ve sloganlara sonradan karşı çıkarak ilkesizliğin yeni bir örneğini vermiştir. Bu konuda TEKOŞER ve DHKD'nin yayınladığı Ortak Açıklama'da şöyle denilmektedir:

"BTİB temsilcileri bir önceki toplantıya katılan ve yetki verilen temsilci arkadaşlarının almış oldukları kararları yetkili kurullarında inceleyerek, beş değişiklik önerisi üzerinde tekrar görüşme açılmasını bildirerek, örgütsel yapılarının ardındaki art düşüncelerini ortaya çıkararak, arkadaşlarlarının imzası olan protokolün 5 maddesini değiştirmek istediklerini söyleyecek kadar düşündürücü, sekter ve çıkarcı tavırlar takınarak kardeş örgütler arası dayanışma ve güven'e bakış ve değerlendirme tutumlarını bir kere daha ayaklar altına aldılar. Örgütlerimiz, BTİB'in yaptığı bu sekter hareket ve ayak oyunlarına karşı tüm kardeş demokratik örgütleri bilgilendirir."

Aynı açıklamada BTİB'in önce kabul edip sonradan karşı çıktığı sloganlar arasında, "Türkiyeli ve Kürdistanlı Demokratik İşçiler" ve "Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'ndaki faşist işkence ve baskılara son" sloganlarının bulunduğu, ayrıca "Türkiye'deki politik tutuklulara özgürlük" belgisi yerine "Türkiye'deki Demokratlara özgürlük", belgisini önerdiği belirtilmektedir.

BELÇİKA'DA NEWROZ KUTLANDI

Kürt ulusunun yeni yılı Newroz, tüm Avrupa'da olduğu gibi, Belçika'da da, TEKOŞER tarafından örgütlenen bir geceyle coşkun şekilde 27 Mart günü kutlandı.

Geceye Kürt müzik ve halk dansı toplulukları, TEKOŞER tiyatro grubu katıldığı gibi, Kürt ulusunun yaşayan en büyük ozanı Ciğerhun da onur konuğu olarak toplantıda bulundu.

Ayrıca İspanyol ve İtalyan sanat toplulukları da gecenin programını zenginleştirdiler.

Toplantıda TEKOŞER temsilcisinden başka TEK CEPHE temsilcisi, Belçikalı, Ermeni ve Süryani konuşmacılar da Türkiye'deki baskıları, faşist cunta'nın halk düşmanı uygulamalarını ortaya koyan konuşmalar yaptılar.